Корисні контакти з питань «домашнього насильства»:

- Національна «гаряча лінія» з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та ґендерної дискримінації — **0 800 500 335 або 116 123** (короткий номер з мобільного)
- Національна дитяча «гаряча лінія» — **0 800 500 225 або 116 111** (для дзвінків з мобільного)
- Гаряча лінія з протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей (урядовий кол-центр) — **15-47**
- Єдиний номер системи безоплатної правової допомоги — **0 800 213 103**
- "Гаряча лінія" психологічної підтримки для чоловіків (безкоштовно, анонімно) тел. **23 45** (для абонентів Vodafone та Lifecell), **(067) 752 23 45** (для абонентів "Київстар"), цілодобово.
- Денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (тимчасове перебування в безпечних умовах "Кризова кімната") - **(0462) 5 82 74, (050) 456 05 94** (Чернігів)
- Чернігівський міський центр соціальних служб: м.Чернігів, вул. Хлібопекарська, 24а - **(0462) 678 607**
- Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства: тел.: **(096) 036 87 13** (Чернігів)

ЗА ПРАВОВОЮ ТА СОЦІАЛЬНОЮ ДОПОМОГОЮ ВИ МОЖЕТЕ БЕЗОПЛАТНО ЗВЕРНУТИСЯ ДО ЧЕРНІГІВСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

м. Чернігів,
вул. Гонча, 57

(063) 140 63 47

protection.ua@gmail.com

Скануйте QR код та зверніться до Чернігівського громадського комітету захисту прав людини за допомогою з різних актуальних питань, пов'язаних з проявами домашнього насильства:

Ця правова пам'ятка носить рекомендаційний характер, не є офіційним роз'ясненням чинного законодавства та актуальна станом на 2024 рік.

Цей буклет створено завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Зміст є відповідальністю ГО "Чернігівський громадський комітет захисту прав людини" та Global Communities і не обов'язково відображає точку зору USAID чи Уряду Сполучених Штатів.

ЯК ПРОТИДІЯТИ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ?

USAID ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Чернігівський громадський комітет захисту прав людини

Global Communities Ukraine

Домашнє насильство — це насильство однієї людини (людей) над іншою (іншими) у рамках побутових відносин, таких як шлюб чи співжиття, незалежно від економічного чи соціального статусу.

Виділяється кілька основних форм домашнього насильства:

- **Фізичне насильство:** ляпаси, штовхання, щипання, побиття та нанесення будь-якої фізичної шкоди, примушування вживати алкоголь чи наркотичні речовини, позбавлення волі, залишення в небезпеці, ненадання допомоги.
- **Психологічне насильство:** образи, погрози вбивством або каліцтвом потерпілій особі або третім особам, контроль у репродуктивній сфері, обмеження у контактах з близькими та друзями, дискримінація через переконання, віросповідання, національну, расову приналежність чи походження.
- **Сексуальне насильство:** примушування потерпілої особи до небажаних статевих стосунків та будь-які діяння сексуального характеру без згоди, примушування займатися проституцією, примус до вагітності або аборту.
- **Економічне насильство:** позбавлення чи обмеження житла, їжі, води, одягу, особистих коштів та документів, заборона чи примушування працювати або навчатись, перешкоджання в отриманні лікування, примушування жебракувати.

Економічне насильство часто подається як турбота — спочатку партнер наполягає не працювати чи не навчатись, потім з'являється контроль та звітування щодо використаних коштів та приниження.

Законодавством встановлені спеціальні заходи, які застосовуються до кривдника — терміновий заборонний припис (виносить поліція) та обмежувальний припис (виноситься судом).

Терміновий заборонний припис діє до 10 діб та передбачає: зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи; заборона на вхід та перебування у місці проживання (перебування) постраждалої особи; заборона в будь-який спосіб контактувати із постраждалою особою.

Обмежувальним приписом визначаються один чи декілька заходів тимчасового обмеження прав кривдника або покладення на нього обов'язків:

- **заборона** перебувати в місці спільного проживання (перебування) з постраждалою особою;
- **усунення перешкод** у користуванні майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності або особистою приватною власністю постраждалої особи;
- **обмеження** спілкування з постраждалою дитиною;
- **заборона** наближатися на визначену відстань до місця проживання (перебування), навчання, роботи, інших місць частого відвідування постраждалою особою;
- **заборона** особисто і через третіх осіб розшукувати постраждалу особу, якщо вона за власним бажанням перебуває у місці, невідомому кривднику, переслідувати її та в будь-який спосіб спілкуватись з нею;
- **заборона** вести листування, телефонні переговори з постраждалою особою або контактувати з нею через інші засоби зв'язку особисто і через третіх осіб.

Обмежувальний припис виноситься судом терміном **до 6 місяців** і справа розглядається **не пізніше ніж через 72 години** з моменту надходження заяви.

Якщо Ви зазнали будь-якого з видів домашнього насильства або розумієте, що існує загроза його скоєння, радимо дотримуватись двох простих правил:

1) НЕ МОВЧАТИ — розповісти друзям, знайомим, сусідам або родичам про такі факти та тримати постійний контакт із довіреною особою (повідомляти їй чи все гаразд);

2) ДІЯТИ — повідомити поліцію про такі факти; звернутись за психологічною, правовою та іншою допомогою; шукати альтернативне безпечне житло (ним може стати спеціальний притулок).

Для виклику поліції необхідно телефонувати за **номером 102.** При виклику екіпажу патрульної поліції можна зазначити, що вам потрібен саме екіпаж **«ПОЛІНА»** (поліція проти домашнього насильства).

Міністерство внутрішніх справ запустило **чат-бота з протидії домашньому насильству** в додатку Telegram. Щоб приєднатися до чат-боту, потрібно увійти у додаток і в пошуку вказати **@police_helpbot.** За його допомогою можна викликати поліцію та швидку, зв'язатися зі спеціалістами безоплатної правової допомоги, отримати загальну інформацію та контакти інших служб.

Особи, які вчинили домашнє насильство, несуть **КРИМІНАЛЬНУ, АДМІНІСТРАТИВНУ та ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВУ** відповідальність (відшкодування завданої моральної та матеріальної шкоди).

Кримінальний кодекс містить статтю 126-1 (домашнє насильство), яка передбачає відповідальність за умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного домашнього насильства — громадські роботи від 150 до 240 годин; арешт до 6 місяців; обмеження волі до 5 років; позбавлення волі до 2 років.